

POHÁDKY ZE VŠECH KOUTŮ SVĚTA

vám přináší esperanto.

Pohádky vypráví dětem babičky, dědové a rodiče na celém světě. Český esperantista Theodor Kilián požádal své přátele, roztroušené po celém světě, aby mu posílali své národní pohádky, přirozeně přeložené do mezinárodního jazyka esperanto. Tyto pohádky pak vydal v útlé knížce s názvem LMR – La Mondo Rakontas – Svět vypráví. V našem překladu jsou to úvodní krátké pohádky, které přeložila do češtiny Eva Techniková.

Delší pohádky pochází z knihy Marjorie Boulton – Faktoj kaj fantazioj. Tato kniha anglické spisovatelky obsahuje mnoho článků vážných a veselých i vědecky fundovaných, eseje, básničky, hádanky, scénky, a také půvabné pohádky. Naše veřejnost se jen málo dovídá o tom, že v esperantu je napsáno mnoho původních děl a pomocí esperanta se dá čerpat z tak zvaných jazyků „nesvětových“. Toto poznání mě přimělo pohádky přeložit do češtiny a předložit je všem, kteří mají pohádky rádi, s přáním hezkého čtení. Postupem času jsem pak přidávala pohádky další a další, tak jak jsem je po různých místech posbírala.

Jindřiška Drahotová
drahotovaesperanto@seznam.cz

Z Bulharska

Komu zpíval ptáček.

Jednou šli dva vesničané do města. Na cestě se zastavili pod velkým mohutným stromem, aby si v jeho stínu odpočinuli. Jen si sedli, začal na větvi stromu zpívat ptáček. Zpíval velmi hezky a oni ho s radostí poslouchali. Najednou jeden z vesničanů povídá druhému: „Poslouchej jak pěkně mi ten ptáček zpívá!“ „To nezpívá tobě, zpívá pro mne,“ odpověděl mu ten druhý.

A tak se začali dohadovat a pak i hádat. Nakonec se rozhodli jít k soudu. První si pospíšil a běžel za soudcem a přemlouval ho, aby rozhodl, že ptáček zpíval pro něj a strčil mu do ruky dvacet leva, aby ho podplatil. Ani druhý nelenil. Přitochil se k soudci a žádal to samé a podstrčil mu čtyřicet leva. Pak se venkované posadili a čekali. Čekali velmi netrpělivě a dál se hádali. Po nějaké době nařídil soudce sluhovi, aby vesničany předvedl.

„Nu, vyprávějte proč se hádáte!“ oslovil soudce prvního vesničana.

Oni vyprávěli co se stalo. Soudce mlčel, zdálo se, že přemýšlí a pak pravil: „Přátelé, ptáček nezpíval nikomu z vás, on zpíval ... pro mne!“ A ukázal jim dveře. Jak často se i dnes lidé hádají o to, komu zpívá ptáček – kdo ví?

Z Portugalska

O farářových uších

Jednou přinesl lovec domů dvě housata a dal je své ženě. Pravil: „Pozval jsem faráře na oběd. Pěkně ty ptáky upeč. Jedno bude pro mne a druhé pro faráře“

Žena nic neřekla, ale rozzlobilo ji to, protože ji muž s ní ke stolu nepočítal. Upekla ptáky jak nejlépe uměla a aby se svému muži pomstila, obě housata snědla.

Když přišel farář, žena mu řekla: „Utečte pane faráři, můj muž mi říkal, že vám uřízne obě uši. To že vás pozval k obědu, je jen záminka, aby vás sem nalákal.“

Farář už víc neposlouchal a hned byl ze dveří. Sotva zmizel, vrátil se manžel a hned se ptal, jestli už farář přišel.

„Ach ano, byl zde, ale nechtěl na tebe čekat, vzal si housata a šel pryč.“

Muž se otočil a běžel za farářem. Ještě ho zahlédl a křičel za ním: „Pane, nechej mi alespoň jedno!“

„Ani jedno, ani dvě!“ zavolal farář a přidal do běhu.

Z Islandu

O muži, který si přál žít s vílou

Kdysi dávno žil jeden mladý muž, který potkal krásnou vílu. Zamiloval se do ní a vzal si ji za ženu. Žili spolu šťastně po nějakou dobu. Potom ten muž zjistil, že jeho žena už není víla a opustil ji. Toulal se sám po kopcích a lesích a snažil se najít ztracené štěstí. Obyčejné ženy se mu nelíbily.

Až jednoho dne, jak se tak toulal po lávovém kraji, zůstal stát u hluboké propasti. Rozhlížel se kolem a hledal kudy by mohl propast obejít, nebo přeskočit. Jak se tak rozhlížel, uviděl na protější straně kouzelnou vílu. Byla tak krásná, že to předčilo všechny jeho představy. Stála tam v celé své kráse, sluneční paprsky dopadaly na její zlaté vlasy a sladce se na něho usmívala. Muž stál okouzlen a přál si jí mít, cítil, že ji miluje z celého srdce a z celé své duše. Zamával na ni, ale ona běžela pryč. Muž neváhal, přeskočil propast a běžel za ní. Když ji doběhl, přitiskl ji k sobě a chtěl ji líbat. Náhle si ale uvědomil, že tato nádherná bytost není víla, ale ... jeho žena, kterou opustil.

Z Rakouska

Stačilo jedno slovo

Malému Rudimu se líbila auta. Chodil do první třídy, ale znal už všechny značky aut, které jezdily po Vídni. Velice si přál mít pěkné, nové, opravdové auto.

Jednou vběhl do pokoje s velkým rámusem.

„Co se stalo, že tak rámusíš? Ani jsi nepozdravil!“ řekla maminka.

„Mami, představ si, že dnes jsem už mohl mít opravdovské, nové vlastní auto! Stačilo jen říct jedno slovíčko.“

„Opravdu? Tomu nemohu uvěřit Rudi.“

„Ano maminko, opravdu. Když jsem šel ze školy stála u hotelu krásná červená IFA a vedle ní stál pán a já jsem k tomu pánovi šel a hezky jsem ho pozdravil a zeptal jsem se ho, jestli je to autíčko jeho. A ten pán se usmál a řekl, že

je jeho a jestli se mi líbí. A já jsem mu řekl: Ano, pane, velmi ... darujte mi ho. A ten pán se znovu usmál a řekl: „Ne, chlapečku!“ Ale kdyby řekl ano, auto by bylo moje!“

Z Litvy

O nejlepším lékaři

Žil jednou na světě jeden pán a ten byl jen maličko nemocný. Hledal stále nějakého lékaře, aby ho léčil, ale žádný mu nedovedl pomoci. Když tak po těch lékařích jezdil, navštívil také jednoho svého přítele. Začal si s ním povídat o svých potížích a přítel ho poslouchal. Vypravoval: „Špatně jím, nic mi nechutná. Špatně spím, ani se mi z postele nechce. Jsem jako rozlámaný. Rozhodl jsem se jet do lázní.“

Přítel ho ale začal z jeho úmyslu zrazovat, že to nejsou dobré lázně, a že ani počasí není příznivé pro léčbu a že mu dá dopis pro svého přítele, tam že může jet, tam že jsou lékaři lepší a sám, že uvidí jak se mu uleví.

Tak ten maličko nemocný pán se dal přemluvit, vzal si od svého přítele doporučující dopis a jel za přítelem svého přítele.

Tam ho při příjezdu velmi mile přijali a pohostili. Zpočátku po troškách a potom trošku víc a víc mu nalévali, až ho úplně opili. Pán usnul jako pařez. Hostitelé ho potom svlékli a navlékli mu pracovní oblek a staré boty a odvezli ho na jiný malý statek na samotě a položili ho mezi dělníky do stáje na slámu.

Ráno, když svítalo, pán se vzbudil. Dostal veliký strach když uviděl že leží na slámě a je oblečený jako dělník a na nohách má staré boty. Přál si, aby se mu to jen zdálo. Ale brzy přišel hospodář pobídnout dělníky do práce. Pán to nechápal a ptal se, proč také on má pracovat, vždyť je pan Tiukajtiu! A vůbec, ať mu dají pokoj. Ale hospodář se rozkřikl: „Alou do práce!“ a poslal ho s ostatními dělníky. Dali mu hrábě, ale ty mu z jeho nešikovných rukou vypadly. Pán nevěděl co si má počít. Musil ale pracovat. Po několika týdnech našemu nemocnému začala chutnat všechna jídla a už nepotřeboval žádné léky, ani žádného lékaře.

Tehdy hospodář udělal pro své dělníky velikou oslavu. Jídla a pití bylo do sytosti. A tak našeho pána zase opili, oblékli ho do jeho vlastních šatů a odvezli ho zpátky do domu přítele jeho přítele.

Když se pán vyspal a uviděl přítele svého přítele rozesmál se a řekl: „Věru, práce je přece jen nejlepší lékař!“

Z Francie

Tartarin z Taraskonu

Tartarin z Taraskonu je známý francouzský vejtaha. Před sto lety jel dostavníkem do Alžíru lovit lvy. V poštovním voze se ho zeptal menší, nenápadný muž: „Ulovil jste už mnoho lvů pane Tartarine?“

„Ach, to je otázka!“ zasmál se Tartarin a dodal: „Pane, přál bych si, abyste měl tolik vlasů na hlavě, kolik jsem já ulovil lvů!“

Spolucestující se zasmáli, protože ten pán, co se zeptal měl na lebce jen tři vlasy. Další cestující se osmělil a řekl: „Pane Tartarine, vaše profese není závidění hodná, určitě jste zažil mnoho nepříjemných chvil jako například ubohý pan Bombonnel.“

„Ach ano. Ten loví ty pantery,“ s nechutí odpověděl Tartarin.

„Znáte ho?“ zeptal se ten první muž

„Jakpak ne! Znáám ho ... lovili jsme spolu více než dvacetkrát!“

Muž se usmál: „Vy tedy také lovíte pantery pane Tartarine?“

„Nu jen několikrát, jen abych si ukrátil čas.“

V tom se vůz zastavil. Ten malý muž povstal, ale než opustil vůz obrátil se na Tartarina a řekl: „Poslechněte si moji radu pane Tartarine, ztrácíte tady čas. Zbývá zde jen několik panterů a to není nic pro vás a lev zde není ani jeden.“ Pak se zasmál a odešel.

„Hm, kdo je ten muž?“ obrátil se Tartarin na spolucestující.

„Vy ho neznáte? To je přece pan Bombonnel!“

Z Argentiny

O těžkém kruhadle

Jednou pravil hospodář svým dvěma čeledínům, aby přinesli ze sousední vesnice od příbuzného těžké kruhadlo. A tak tedy šli. Když uviděli kruhadlo, zjistili, že je veliké a těžké. První čeledín prohlásil, že tedy neví, jestli kruhadlo vůbec zvednou. Ale ten druhý byl pyšný na to, že je silný a řekl: „Já to odnesu sám. Jen mi pomoz ho vysadit na záda a uvidíš.“

Tak mu kamarád pomohl dát kruhadlo na záda a spolu se vraceli domů. Cestou ten slabší silnějšímu lichotil: „Ty jsi opravdu velmi silný. Nikdy bych tomu nevěřil, kdybych to neviděl. Jsi opravdový silák!“ A pak se nabídl, že ho vystřídá. Ale silák nechtěl. Slova toho slabšího ho povzbuzovala a on šel a šel, až kruhadlo donesl domů. Byl velice unavený, ale na svůj výkon pyšný. Jeho kamarád stále jen obdivně opakoval, že takového siláka ještě nikdy neviděl, že je to neuvěřitelné ...

Tak to v životě chodí: jeden se dře a druhý jen lichotí, oba jsou na sebe pyšní.

Z Malajska

Proč na Borneu nežijí tygři

Proč na Borneu nežijí tygři vysvětlují domorodci dětem takhle: Kdysi dávno před mnoha a mnoha lety král zvířat na Malajském poloostrově oznámil dopisem všem zvířatům na Borneu, že přijede na jejich ostrov a bude jim vládnout. Když se to zvířata na Borneu dověděla, velice se poděsila. Jen malý jelínek se nezalekl a prohlásil, že si ví rady a že se nebojí. A napsal tomu královskému tygru dopis, ve kterém mu oznámil, že zvířata na Borneu ho velice rády uvítají, ale on, jelínek ho musí upozornit, že už jim vládne jiný tygr, který je obrovský a má také velikou sílu a moc. Pak do dopisu vložil velkou dikobrazí bodlinu a dodal, že toto je chlup nynějšího krále na Borneu.

Když si tygr z Malajského poloostrova dopis přečetl a podíval se na tu bodlinu, úplně mu přešla chuť vládnout zvířatům na Borneu a rozhodl se zůstat doma.

A tak díky malému jelínkovi na velkém ostrově tygři nežijí a nikdy nežili.

Z Turecka

O pokladu

Hadži Mehmet byl velmi bohatý muž. Před svou smrtí si přivolal ke svému lůžku své tři syny, kteří byli mladí a silní a řekl jim: „V naší zahradě je zakopán veliký poklad. Jděte a hledejte ho!“

„Ale zahrada je veliká. Ve kterém místě je ten poklad zakopaný?“ ptali se synové.

Ale otec jen mávl rukou a jeho poslední slova byla: „Zryjte celou zahradu, určitě poklad najdete.“ To řekl a zemřel.

Když synové otce pochovali, začali rýt. Zryli celou zahradu, ale poklad nenašli. Tak aby jejich práce nebyla zbytečná, zaseli do země obilí. Zem se jim odvděčila bohatou úrodou. To se opakovalo po mnoho let a ze synů se stali boháči.

Teprve pak pochopili, že poklad, o kterém mluvil jejich otec, nebylo zlato, ale práce.